

Rektor vid berört lärosäte

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Eric Lindesjö
08-563 088 05
eric.lindesjoo@hsv.se
BESLUT

2010-06-09
Reg.nr 643-2894-07

Beslut om ifrågasättande av examenstillstånd efter fördjupade granskningar av utbildningar inom pedagogik

Beslut

Högskoleverket bedömer att följande utbildningar uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning och ser därmed ingen anledning att ifrågasätta examenstillstånden för:

Specialpedagogik, avancerad nivå, Göteborgs universitet
Pedagogik, avancerad nivå, Göteborgs universitet
Forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar, Göteborgs universitet
Forskarutbildningen i tillämpad informationsteknologi med inriktning mot utbildningsvetenskap, Göteborgs universitet
Pedagogik, grundnivå, Högskolan Dalarna
Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Gävle
Didaktik, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Gävle
Lärande, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Jönköping
Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Skövde
Specialpedagogprogrammet, avancerad nivå, Högskolan Kristianstad
Specialpedagogik, avancerad nivå, Karlstads universitet
Pedagogiskt arbete, avancerad nivå, Karlstads universitet
Bildpedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Konstfack
Forskarutbildningen i musikpedagogik, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm/Stockholms universitet
Forskarutbildningen i pedagogik, Linköpings universitet
Forskarutbildningen i naturvetenskapernas didaktik och i teknikens didaktik, Linköpings universitet
Forskarutbildningen i lärande, Luleå tekniska universitet
Forskarutbildningen i pedagogik, Luleå tekniska universitet
Musikpedagogik, avancerad nivå, Lunds universitet
Forskarutbildningen i musikpedagogik, Lunds universitet
Talpedagogik, avancerad nivå, Stockholms universitet

Läs- och skrivsvårigheter/dyslexi, avancerad nivå, Stockholms universitet
Internationell och jämförande pedagogik, avancerad nivå, Stockholms universitet
Forskarutbildningen i internationell och jämförande pedagogik, Stockholms universitet
Pedagogik, grundnivå, Södertörns högskola
Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Umeå universitet
Forskarutbildningen i historia med didaktisk inriktning, Umeå universitet
Idrottspedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Umeå universitet
Pedagogisk yrkesverksamhet, avancerad nivå, Umeå universitet
Ledarskap med inriktningarna skolläderskap och ledarskap i trossamfund, avancerad nivå, Uppsala universitet
Forskarutbildningen i didaktik, Uppsala universitet
Specialpedagogik, avancerad nivå, Uppsala universitet
Forskarutbildningen i pedagogik, Örebro universitet

Högskoleverket beslutar att ifrågasätta examenstillståndet på grundnivå för:

Bildpedagogik, Högskolan i Gävle
Dramapedagogik, Högskolan i Gävle

Högskoleverket beslutar att ifrågasätta examenstillståndet på avancerad nivå för:

Tillämpad informationsteknologi med inriktning mot lärande och kommunikation, Göteborgs universitet
Pedagogik, Högskolan Dalarna

Högskoleverket beslutar att ifrågasätta examenstillståndet på forskarnivå för:

Ämnesdidaktik, Mittuniversitetet
Ämnesdidaktik med inriktningar, Umeå universitet

Samtliga ifrågasatta utbildningar ska senast den 9 juni 2011 inkomma till Högskoleverket med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits. Därefter kommer Högskoleverket att ta ställning till om det finns skäl att återkalla examenstillståndet.

Forskarutbildningen i svenska med didaktisk inriktning vid Umeå universitet lades ner i mars 2009, varför Högskoleverket lämnar denna del av ärendet utan åtgärd. Eftersom antagningen till pedagogik, avancerad nivå, Södertörns högskola, har stoppats i avvaktan på en intern prövning, lämnar Högskoleverket denna del av ärendet utan åtgärd. Eftersom Högskolan i Kalmar och Växjö universitet den 1 januari 2010 uppgått i Linnéuniversitetet som därmed blivit ny huvudman, lämnar Högskoleverket de delar av ärendet som avser pedagogik, grundnivå och

avancerad nivå, Högskolan i Kalmar och pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Växjö universitet, utan åtgärd. Eftersom Linköpings universitet beslutat att stoppa antagningen till folkhögskolläraryrket hösten 2010 finner Högskoleverket ingen anledning att ifrågasätta examenstillståndet för nämnda utbildning.

Ärendet

Högskoleverket har inom ramen för sitt regeringsuppdrag gjort en nationell kvalitetsgranskning av utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå inom pedagogik.

I ett första steg gjordes en nationell översikt av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå inom 58 områden samt av 41 utbildningar på forskarnivå. Till detta tillkom även tre yrkesutbildningar. Denna översikt har publicerats i rapporten 2009:22 R, *Granskning av utbildningarna i pedagogik*. Baserat på denna rapport beslutade Högskoleverket den 1 september 2009 vid vilka lärosäten det inte fanns behov av att gå vidare med fördjupade granskningar och var fördjupade granskningar krävdes för att kunna avgöra om utbildningarna uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning.

I ett andra steg, efter beslutet den 1 september 2009 gavs de lärosäten, som det fanns skäl för att gå vidare med, möjlighet att inkomma med kompletterande underlag för att redogöra för den aktuella situationen vid respektive utbildning. Den kompletterande informationen skulle särskilt belysa aspekterna lärarkapacitet och lärarkompetens, akademisk miljö, nivå, progression och fördjupning, säkring av lärande- och examensmål, samt säkring av utbildningens kvalitet. Följande 17 utbildningar bedömdes på grundval av detta underlag uppfylla kvalitetskraven för högre utbildning, och blev därmed inte föremål för platsbesök: Specialpedagogik, avancerad nivå, Göteborgs universitet

- Pedagogik, avancerad nivå, Göteborgs universitet
- Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Gävle
- Didaktik, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Gävle
- Lärande, grundnivå och avancerad nivå, Högskolan i Jönköping
- Specialpedagogprogrammet, avancerad nivå, Högskolan Kristianstad
- Specialpedagogik, avancerad nivå, Karlstads universitet
- Forskarutbildningen i musikpedagogik, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
- Forskarutbildningen i pedagogik, Linköpings universitet
- Forskarutbildningen i lärande, Luleå tekniska universitet
- Forskarutbildningen i pedagogik, Luleå tekniska universitet
- Talpedagogik, avancerad nivå, Stockholms universitet
- Läs- och skrivsvårigheter/dyslexi, avancerad nivå, Stockholms universitet

- Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Umeå universitet
- Ledarskap med inriktningarna skolledarskap och ledarskap i trossamfund, avancerad nivå, Uppsala universitet
- Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå, Växjö universitet
- Forskarutbildningen i pedagogik, Örebro universitet.

För 22 utbildningar vid 14 lärosäten bedömdes dock platsbesök vara nödvändiga för att avgöra huruvida de uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning eller inte. Dessa listas nedan under rubriken Bedömning.

Denna utvärdering är den sista utbildningsutvärderingen enligt modellen med en inledande nationell översikt med efterföljande fördjupad granskning, som hör till systemet 2007-2012.

För platsbesöken inom ramen för den fördjupade granskningen har Högskoleverket anlitat följande sakkunniga: fil. dr Astrid Ahl, Umeå universitet; doktorand Ida Bertell, Stockholms universitet; professor Agneiszka Bron, Stockholms universitet; professor em. Lars-Magnus Engström, Gymnastik- och idrotthögskolan; professor Christina Gustafsson, Uppsala universitet; professor em. Gunnar Handal, Oslo universitet; professor Ingrid Maria Hanken, Norges Musikhögskole; docent Patrik Hernwall, Södertörns högskola; docent Anders Jakobsson, Malmö högskola; professor em. Ulf Janzon, Stockholms universitet; doktorand Peter Johansson, Stockholms universitet; doktorand Anne Montelius, Stockholms universitet; fil. dr Anders Magnusson, Linköpings universitet; professor em. Birgitta Qvarsell, Stockholms universitet; fil. dr Daniel Sundberg, Linnéuniversitetet; professor Gunnar Sundgren, Stockholms universitet; professor Roger Säljö, Göteborgs universitet; doktorand Sylvi Vigmo, Göteborgs universitet; fil. dr Annika Åstrand, Karlstads universitet. De sakkunnigas yttranden från platsbesöken bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån från de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen. Till grund för den fördjupade granskningen har bedömarna haft tillgång till självvärderingar och redovisade kvantitativa data som legat till grund för rapporten, samt nyare kompletterande material av samma art. De huvudsakliga kvalitetsaspekterna inför den fördjupade granskningen har varit: lärarkapacitet och lärarkompetens samt akademisk miljö. Nivå, progression och fördjupning har även bedömts i de fall där dessa brister påvisats tillsammans med lärarkapacitet och lärarkompetens och/eller akademisk miljö.

De sakkunnigas bedömning efter platsbesöken är att följande utbildningar uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning:

- Forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar, Göteborgs universitet
- Forskarutbildningen i tillämpad informationsteknologi med inriktning mot

utbildningsvetenskap, Göteborgs universitet
Pedagogik, grundnivå, Högskolan Dalarna
Pedagogik, grund- och avancerad nivå, Högskolan i Skövde
Pedagogiskt arbete, avancerad nivå, Karlstads universitet
Bildpedagogik, grund- och avancerad nivå, Konstfack
Forskarutbildningen i naturvetenskapernas och teknikens didaktik, Linköpings universitet
Musikpedagogik, avancerad nivå, Lunds universitet
Forskarutbildningen i musikpedagogik, Lunds universitet
Internationell och jämförande pedagogik, avancerad nivå, Stockholms universitet
Forskarutbildningen i internationell och jämförande pedagogik, Stockholms universitet
Pedagogik, grundnivå, Södertörns högskola
Forskarutbildningen i historia med didaktisk inriktning, Umeå universitet
Idrottspedagogik, grund- och avancerad nivå, Umeå universitet
Pedagogisk yrkesverksamhet, avancerad nivå, Umeå universitet
Forskarutbildningen i didaktik, Uppsala universitet
Specialpedagogik, avancerad nivå, Uppsala universitet

De sakkunniga bedömer att följande utbildningar uppvisar bristande kvalitet:

Tillämpad informationsteknologi med inriktning mot lärande och kommunikation, avancerad nivå, Göteborgs universitet. Lärarkapacitet och –kompetens är inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö, progression och fördjupning.

Pedagogik, avancerad nivå, Högskolan Dalarna. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö och progression.

Bildpedagogik, grundnivå, Högskolan i Gävle. Lärarkapacitet och –kompetens är inte tillfredsställande.

Dramapedagogik, grundnivå, Högskolan i Gävle. Lärarkapacitet och –kompetens är inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö.

Forskarutbildningen i ämnesdidaktik, Mittuniversitetet. Lärar- och handledarkompetensen är inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö.

Forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar, Umeå universitet.

Lärar- och handledarkompetensen är inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö.

Högskoleverket instämmer i de sakkunnigas bedömning.

Beslut i detta ärende har tagits av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Eric Lindesjö i närvaro av huvudsekreteraren Lena Adamson, informationschefen Eva Ferndahl och avdelningschefen Maria Sundkvist. Utredaren Andrus Ers har deltagit i ärendets beredning.

Anders Flodström

Eric Lindesjö

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

De sakkunnigas yttranden

Forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar, Göteborgs universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar* i pedagogik (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är:

- Inkommet underlag medger inte tillräcklig bedömning av utbildningens akademiska miljö, progression, fördjupning och ämnesdidaktiska profil.

Bedömning

Av rapporten och det därpå följande beslutet framgår att den självvärdering forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar vid Göteborgs universitet inkom med 2008 inte medgav en tillräcklig bedömning av en rad väsentliga aspekter av utbildningen, som akademisk miljö, ämnesprofil, progression och fördjupning. Därför beslutades om platsbesök. Platsbesöket har tillsammans med kompletterande inkommet underlag gett bedömargruppen en betydligt klarare bild av den aktuella utbildningen.

Självvärderingen som legat till grund för rapporten och beslutet skrevs under en tid av omfattande omorganisation. Denna process ska vara helt genomförd vid halvårsskiftet 2011. Syftet med denna omorganisation är en centralisering av ansvar, som syftar till en bättre kontroll och styrning av den ämnesdidaktiska forskarutbildningen.

Lärarna är rent fysiskt samlade i samma lokaler. Ämnesdidaktiken hålls samman av en gemensam baskurs för doktoranderna. Doktoranderna har sin huvudhandledare vid institutionen. Det finns ett fungerande högre seminarium i ämnesdidaktik, samt en större omgivande pedagogisk akademisk miljö med tillgång till flera andra seminarier och liknande. Vidare finns etablerade samarbeten med andra utbildningsenheter som till exempel Chalmers tekniska högskola.

Den aktuella forskarutbildningen benämns "ämnesdidaktik med inriktningar". Det är dock tydligt att man valt att satsa på vissa inriktningar som naturvetenskap och matematik, och i viss utsträckning språk, medan andra inriktningar som till exempel samhällsvetenskap har en avgjort svagare ställning. Bedömargruppen anser att beskrivningen av forskningsområdet "ämnesdidaktik" samt innebörden i tillägget "med inriktningar" behöver klargöras, uppdateras och preciseras, så att de överensstämmer med de faktiska omständigheterna kring utbildningen.

Kompletterande underlag och intervjuer av lärare och doktorander styrker även att utbildningen har en progression och fördjupning.

Sammantaget är det bedömarens slutsats att forskarutbildningen i ämnesdidaktik bedrivs i en god akademisk miljö, att utbildningen präglas av progression och fördjupning samt att oklarheterna kring utbildningens ämnesdidaktiska profil inte är av den art att det skulle leda till ett ifrågasättande. Bedömarens grupp anser därmed att forskarutbildningen i ämnesdidaktik vid Göteborgs universitet uppfyller kvalitetskraven för utbildning på forskarnivå.

Tillämpad informationsteknologi med inriktning mot lärande och kommunikation, AN, Göteborgs universitet

Forskarutbildningen i tillämpad informationsteknologi med inriktning mot utbildningsvetenskap, Göteborgs universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är:

- Avancerad nivå: Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande. Inkommet underlag medger inte tillräcklig bedömning av utbildningens akademiska miljö, progression och fördjupning.
- Forskarnivå: Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande.

Bedömning

Av rapporten och det därpå följande beslutet framgår att den självvärdering som tillämpad informationsteknologi vid Göteborgs universitet inkom med 2008 inte medgav en tillräcklig bedömning av en rad väsentliga aspekter av utbildningen, som akademisk miljö, progression och fördjupning på avancerad nivå. Inkommet underlag indikerade också att lärarresurserna på avancerad nivå och forskarnivå inte var tillfredsställande. Därför beslutades om platsbesök.

I det kompletterande material som utbildningsansvariga på de aktuella utbildningarna inkommit med till Högskoleverket har man framhållit att utbildningarna organisatoriskt sett är av så kallad "nätverkskaraktär" snarare än organiserade enligt en traditionell fakultets- och institutionsmodell, och att det därför varit svårt att i tabellform redovisa den faktiska lärarkapaciteten och kompetensen. Vid platsbesöket argumenterade man både från lärar- och ledningshåll för att det som i rapporten beskrivits som ett kompetensproblem i själva verket ska ses som ett organisatoriskt problem.

Historiskt sett skapades IT-universitetet som en bas för fakultetsöverskridande samarbeten med fokus på IT. IT-universitetet har numera dock ombildats till en traditionell fakultet vid GU, "IT-fakulteten".

Utbildningarna är enligt självvärderingen förankrade i en tvärvetenskaplig miljö vid institutionen för tillämpad IT (ITIT) som arbetar med frågor om IT och lärande, men även i en fakultetsövergripande miljö med den utbildningsvetenskapliga fakulteten i centrum. Nära samarbete finns med den Linnéstödda forskningsmiljön Lärande, interaktion och medierad kommunikation i det moderna samhället – LinCS. Vid platsbesöket framhölls också att man nu var inne i ett utvecklingsarbete som syftade till att skapa en mer traditionell organisationsstruktur med en tydligare rollfördelning mellan institutions- och fakultetsnivåer. Vid platsbesöket framkom en medvetenhet om att det på avancerad nivå funnits många aktörer, mycket dubbelkommando och en svagt sammanhållen programledning. Man framhöll från ledningshåll också det pågående arbetet med en tydligare rollfördelning och organisation.

Bedömargruppen konstaterar att utbildningarna inom området tillämpad informationsteknologi hittills har haft en organisation som varit svår att genomskåda. En konsekvens av detta är att den befintliga lärarkapaciteten framstår som oklar. Framför allt gäller detta utbildningen på avancerad nivå. Bedömargruppen ser positivt på det förändringsarbete som hittills skett och för närvarande pågår – här ska framför allt den pågående rekryteringen av en lektor med inriktning mot IT och lärande framhållas – men anser fortfarande att det finns oklarheter när det gäller avancerad nivå. De problem som ledningen beskriver som organisatoriska får enligt bedömargruppen också kvalitetsmässiga konsekvenser för den akademiska miljön, progressionen och fördjupningen. Oklarheterna kring hur man säkrar kontinuitet och stabilitet i utbildningen – dvs. säkrar tillgången på kompetenta lärare över tid – kvarstår på avancerad nivå.

Doktoranderna tillhör däremot den tvärdisciplinära forskarskolan CUL vilket borgar för en högre grad av stabilitet. De har tillgång till en rad andra närliggande akademiska plattformar som t.ex. LinCS och institutionens andra forskarutbildningar. Lärar- och handledarresurserna framstår därmed enligt bedömargruppen som tillfredställande på forskarnivå.

Bedömarnas slutsats är att beträffande tillämpad informationsteknologi med inriktning mot lärande och kommunikation, på avancerad nivå, är lärarkapacitet och –kompetens är inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö, progression och fördjupning.

Pedagogik, GN, AN, Högskolan Dalarna

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningarna inom pedagogikämnen* anges att skäl till fördjupad granskning av utbildningen i pedagogik på grundnivå och avancerad nivå är:

- Underlaget indikerar att en alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare och det finns brister i utbildningens akademiska miljö, progression och fördjupning.

Bedömning

Sedan Högskoleverkets senaste utvärdering av ämnet genomfördes 2005 har omständigheterna kring lärarresurserna och den akademiska miljön förändrats inom utbildningen i pedagogik vid Högskolan Dalarna. 2005 fanns en professor och två docenter anställda vid högskolan. 2009 har samtliga seniora lärare med docent eller professors kompetens lämnat högskolan genom arbete på annan högskola eller genom pension. En av docenterna har dock kvar anställning på 15 procent på högskolan, då kopplad till handledning av doktorand. Å andra sidan har man stärkt staben av disputerade lektorer på grundnivå och avancerad nivå genom att tre adjunkter disputerat under 2009 och samtliga har lämnat in ansökan till högskolan om att bli befordrade till lektorer.

Det är bedömargruppens intryck att det finns en viss medvetenhet och vilja på avdelningen att öka andelen disputerade lärare i undervisningen, inte minst genom att få fler adjunkter att disputerar. Samtidigt vill bedömargruppen framhålla att en hel del problem rörande den akademiska nivån fortfarande finns kvar: En stor del av undervisningen ges fortfarande av icke disputerade lärare och samtliga docent och professorskompetenta medarbetare har lämnat högskolan. Professuren som tidigare tillhörde pedagogik har nu utlysts inom huvudområdet pedagogiskt arbete, och då fått fyra sökande.

Adjunkterna som är under beredning för befordran till lektorer har mycket liten tid för egen forskning inom ramen för sin anställning som adjunkt.

Bedömargruppen noterar att utbildningen har ett stort antal kurser som studenterna kan välja mellan. Innehållet i kurserna är också präglad av olika former av tematisering, men saknar en röd tråd och progression inom det pedagogiska ämnesområdet. En stor del av kurslitteraturen saknar koppling till pågående forskning och utgörs av läroböcker snarare än vetenskapliga texter. Den vetenskapliga miljön har också vissa brister i kritisk massa på avancerad nivå då endast ett mindre antal studenter läser på den nivån och det har varit svårt att skapa relevanta seminariegrupper. Detta problem delar dock Högskolan Dalarna med många andra lärosäten. Bedömargruppen observerar också att pedagogikämnet startat två högre seminarieserier som lärarna är engagerade i. Dessa serier kan också engagera studerande på avancerad nivå.

Bedömargruppen är bekymrad över det pedagogiska innehållet i programmet till idrottstränare. Innehållet (såväl kurser som litteratur) indikerar att huvudområdet snarare har karaktären av idrottsvetenskap än pedagogik. Utbildningsledningen indikerade att byte av institution för denna utbildning var under beredning på högskolan. Bedömargruppen är positiv till det och uppmanar samtidigt högskolan att utreda viktiga huvudområden som examen leder till.

Bedömargruppen anser därför att det är ytterst angeläget att man fortsätter arbetet med att höja den akademiska nivån i undervisningen i pedagogik på grundnivå. Litteraturen och kursernas omfattning och struktur bör revideras och få en mer vetenskaplig ansats med syfte att uppnå tydligare progression och fördjupning. För att utbilda på avancerad nivå måste den akademiska nivån höjas genom rekryteringar av seniora lärare med docent- eller professorskompetens i pedagogik. Dessutom måste den vetenskapliga personalen ges rimliga förutsättningar att kunna bidra till kunskapsutvecklingen genom akademisk publicering.

Bedömarnas slutsats är att beträffande pedagogik, på avancerad nivå, finns brister i utbildningens akademiska miljö och progression.

Bildpedagogik, GN, Högskolan i Gävle

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningarna inom pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av utbildningen i bildpedagogik på grundnivå är:

- Underlaget indikerar att lärarkapacitet och –kompetens inte är tillfredsställande och att det finns brister i den akademiska miljön.

Bedömning

Den omorganisation som högskolan genomför för att bilda tre akademier kommer förvisso att resultera i att bildpedagogik utgör en del av en större miljö, men bedömargruppen anser inte att detta minskar bildpedagogikens sårbarhet. Av de åtta tillsvidareanställda lärarna som deltar i utbildningen är tre disputerade. Av dessa tre är en tjänstledig, en har en annan ämnestillhörighet än bildpedagogik och den tredje deltar ytterst marginellt i undervisningen. Det finns med andra ord fortfarande en sårbarhet vad gäller kapacitet och kompetens i just bildpedagogik. Sårbarheten visar sig till exempel i att högskolan inte kan anta studenter till ”C-kursen” när den disputerade läraren i bildpedagogik är tjänstledig. Bedömargruppen anser därför att både lärarkapaciteten och lärarkompetensen fortfarande är otillfredsställande.

Kompetensutvecklings- och forskningstid inom ramen för anställningarna bör tydliggöras för alla anställda, så att förutsättningar för en akademisk miljö kan utvecklas. En positiv utveckling är att lärare har börjat samarbeta kring ett antal forskningsprojekt och seminarier. Bedömaregruppen anser att detta är en god början, men det är samtidigt viktigt att lärarna ges möjlighet att delta i dessa sammanhang och att resultaten kommer studenterna till del. Det internationella samarbetet kan med fördel utvecklas och systematiseras. Bedömaregruppens intryck är att bildpedagogik är en kreativ miljö och att denna kreativitet bidrar positivt till utbildningens kvalitet. Forskningsmiljön är dock på det stora hela otillfredsställande.

Bedömarnas slutats är att beträffande bildpedagogik, på grundnivå, är lärarkapacitet och –kompetens inte tillfredsställande.

Dramapedagogik, GN, Högskolan i Gävle

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningarna inom pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av utbildningen i dramapedagogik på grundnivå är:

- Underlaget indikerar att lärarkapacitet och –kompetens inte är tillfredsställande, att alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare, att det finns brister i den akademiska miljön, och att inkommet underlag inte klargör hur lärosätet säkerställer kvalitet och akademisk nivå för utbildningen som helhet.

Bedömning

En omorganisation av högskolan pågår som ska leda till att högskolan kommer att bestå av tre akademier. Dramapedagogik kommer att ingå i *Akademien för utbildningsvetenskap och ekonomi*. Inför denna omorganisation blir rekryteringar av lärare vilande. Av de fyra tillsvidareanställda lärarna som undervisar i dramapedagogik är två disputerade. Endast en av de disputerade lärarna (lektor i pedagogik) har dock någon inriktning mot dramapedagogik. En icke disputerad dramapedagog har vidare fått doktorandanställning vid ett annat lärosäte. Detta är positivt för kompetenshöjningen av lärargruppen, men det försätter utbildningen i en sårbar position. Bedömaregruppen anser att det är positivt att högskolan har tagit initiativ till att inventera lärarnas kompetens vad gäller konstnärlig grund. En utlysning av ett lektorat i dramapedagogik har varit på gång sedan 2008. Bedömaregruppen anser att det är av högsta prioritet att en sådan anställning kommer till stånd för att kvaliteten ska vara tillfredsställande. Sammantaget är

bedömargruppens intryck att lärarkapaciteten och lärarkompetensen fortfarande är otillfredsställande.

Sammanläggningen med andra miljöer till en större akademi, kommer enligt bedömargruppen att förbättra förutsättningarna för en större och bredare akademisk miljö. Det är dock viktigt att fördjupningen inom dramapedagogik inte försvinner i denna miljö. En ytterligare läraranställning inom ämnet skulle vara ett sätt att förhindra detta.

Högskolan i Gävle anordnar i samarbete med Västerbergs folkhögskola en treårig utbildning i dramapedagogik där de två första åren ges på folkhögskolan och det sista året på högskolan. Efter en komplettering om 30 högskolepoäng kan studenterna erhålla en kandidatexamen i dramapedagogik. Högskolan har initierat en utvärdering av samarbetet med Västerbergs folkhögskola. En sådan utredning är ett lovvärt initiativ. Bedömargruppen anser dock att det i nuläget finns alltför många oklarheter vad gäller samarbetet och hur detta påverkar den akademiska miljön som studenterna möter.

Bedömarnas slutsats är att beträffande dramapedagogik, på grundnivå, är lärarkapacitet och –kompetens är inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö.

Pedagogik, GN, AN, Högskolan i Kalmar

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är följande:

- Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå. Underlaget indikerar att en alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare och att det finns brister i den akademiska miljön.

Bedömning

Högskolan i Kalmar har genomfört ett antal goda satsningar för att stärka den akademiska miljön. En lokal profilering av pedagogikämnet har skett genom uppbyggnaden av fyra forskningsfält, (Lärares arbete, Barns läs- och skrivutveckling, Barn- och barndomsforskning samt Värdepedagogik). Tre visstidsanställda professorer deltar i arbetet med att utveckla den vetenskapliga miljön, om än i låg omfattning (två till tio procent). Nästan samtliga adjunkter bedriver forskarutbildning eller slutför en masterexamen till minst 50 procent av sin tjänst, vanligen vid Göteborgs universitet. En gemensam seminarierie finns för pedagogikämnet. Ett samarbete har byggts upp med Växjö universitet och vissa av lärarna bedriver en stor del av sin verksamhet där. Lärarna uppfattar att miljön ”aldrig har varit bättre” och att ”vi är på upploppet” för att nå målet.

Högskolan präglas vid tillfället för platsbesöket av förestående fusionen med Växjö universitet till det nya Linnéuniversitetet och ledningen understryker betydelsen av denna för att uppfylla kravet på en god miljö för pedagogikämnet. En medvetenhet finns även hos ledningen för att öka antalet disputerade lärare även om inget anställningsstopp för adjunkter har införts.

Den utbildningsmiljö som existerar vid tidpunkten för besöket, är dock liten med ett litet studentunderlag. Omkring 25 studenter påbörjar vanligen kurser på grundnivån. På magisternivån återstår vanligen två till fyra studenter. Utbildningen på grundnivå är webbaserad och på distans, alltid på halvfart och på kvällstid. Undervisningen på denna nivå genomförs ännu i för hög grad av icke disputerade lärare. På den avancerade nivån bedriver studenterna sin utbildning mycket självständigt men här med handledning av disputerade lärare. Ett utbildningsprogram saknas i pedagogik. Bedömargruppens uppfattning är att det kursutbud som ges inte ger någon tydlig vägledning till studenterna mot fördjupade studier i pedagogik. Det framgår även att studenternas forskningsanknytning på grundnivån fortfarande är för svag. De visstidsanställda professorerna ger sitt stöd i huvudsak till lärarna. Seminarierna, ca tre gånger per termin, bör i högre grad ha en sammanhållande funktion mellan forskare, forskande såväl som icke forskande lärare och studenter än vad som är fallet idag.

Den viktiga satsning lärosätet gör för att möjliggöra forskarutbildning för icke disputerade lärare har hittills inte lett till att andelen disputerade i lärarkollegiet har ökat då flera efter sin examen sökt sig till en annan miljö.

Den akademiska miljön har stärkts men detta rör främst miljön på den avancerade nivån samt för den forskande delen av personalen. De fyra miljöerna med forskningsfält är en bra satsning men samverkan mellan dessa kan även utvecklas.

Bedömargruppens samlade slutsats är att undervisningen på grundnivån fortfarande bedrivs av en för hög andel av icke disputerade lärare. Lärosätet bör lägga upp en strategi och en organisation för pedagogikämnet under det nya huvudmannaskapet i Linnéuniversitetet från 2010. En viktig strävan bör vara hur man ska kunna bygga upp en stabil och hållbar miljö runt en gemensam forskningsbaserad kärna vid båda campus.

Pedagogik, GN, AN, Högskolan i Skövde

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är följande:

- Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå. Underlaget indikerar att en alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare och att det finns brister i den akademiska miljön.

Bedömning

Efter Högskoleverkets tidigare utvärdering av lärarutbildningen 2007/2008 lade högskolan upp en strategi för att även förstärka pedagogikutbildningen. Lärarkårens samlade kompetens har förstärkts genom att adjunkter har genomgått forskarutbildning och genom nyrekrytering av disputerade lärare. Inga uppsägningar har behövt göras och de adjunkter som ingår i kollegiet har en hög kompetens vilket bland annat visas genom goda omdömen i kursvärderingar. Efter årsskiftet 2009/2010 kommer 49 procent av den undervisning som bedrivs i ämnet att utföras av disputerade lärare.

Kvinnorna är i kraftig dominans men man arbetar aktivt för att rekrytera fler män. En princip finns att forskare ska undervisa till minst 20 procent av sin tjänst. Vid ämnet håller man månadsvis högre pedagogiska seminarier vid vilka alla deltar, ett exempel är en seminarieserie i didaktik. Adjunkterna ingår naturligt i den akademiska miljön och deltar på lika villkor i de akademiska samtalen bland annat i den så kallade gruppen för aktionsforskning. Miljön beskrivs av lärosätet som ”en kollektiv process kring ideologiska diskussioner”. Lärarkollegiet samlas även kring regelbundna onsdagsmöten. Ett forskarutbildningsråd träffas varje månad vilket skapar en överbrygning mellan forskningsgrupperna. Återkommande handledarträffar hålls. Samtliga doktorander har bildat en doktorandgrupp i vilken man diskuterar gemensamma frågeställningar. Doktorandseminarier hålls för dem som har anknytning till högskolan.

Undervisningen har under de senaste åren stärkt sin forskningsbaserad och forskarna använder sin egen forskningserfarenhet i undervisningen. Vetenskapliga artiklar ingår i undervisningen men den internationella delen av pensumet beskrivs av lärarna som möjlig att öka. Studentgruppen på grundnivå består vanligen av omkring 25 studenter för att minska till ca fem som slutför ett examensarbete på magisternivån. Den utbildning som ges är nästan uteslutande campusbaserad och ges vanligen på halvfart med hjälp av First Class. I samarbete med Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad samt Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping kommer man till våren 2010 att ge en kurs på 7,5 högskolepoäng inom en master i utbildningsvetenskap. Hälften av dessa studenter tar kursen på distans. Internationella samarbeten sker även bland annat genom ett samarbete med lärarutbildningen i Hongkong, det så kallade Learning Studies vid vilket sju studenter genomför sitt examensarbete på plats. Studenterna vittnar även om att de får en forskningsbaserad undervisning. ”Vi kan ifrågasätta, utmana och vara besvärliga samtidigt som vi ruskas om i våra uppfattningar”. Inlämnade uppgifter återkopplas systematiskt och granskas kritiskt.

Bedömargruppen konstaterar att Högskolan i Skövde har haft en tydligt utvecklingsinriktad strategi för att bygga upp en akademisk miljö för pedagogikämnet. Högskolan har ett nav som utgår från en forskningsbaserad verksamhet över kompetenta lärare till en alltmer forskningsbaserad undervisning på grundnivå och avancerad nivå. Högskolan uppfyller med andra ord kraven på en god lärarkapacitet och akademisk miljö. Med tanke på den trots allt förhållandevis lilla miljön bör dock lärosätet bygga upp en beredskap när det gäller risken att förlora enskilda och drivande personer som för närvarande i hög grad bygger upp den vetenskapliga miljön för pedagogikämnet vid lärosätet.

Pedagogiskt arbete, AN, Karlstads universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är att:

- Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande. Inkommet underlag medger inte tillräcklig bedömning av den akademiska miljön.

Bedömning

I rapporten *Granskning av utbildningar i pedagogik. Nationell bild* (2009:22R) framhålls att inkommet underlag indikerar att lärarresurserna för utbildning på avancerad nivå i pedagogiskt arbete vid Karlstads universitet är otillfredsställande, eftersom inga lärare med minst docentkompetens är aktiva i undervisningen. Vidare konstateras att utbildningens akademiska miljö är svårbedömd eftersom lärosätet under den aktuella perioden genomgick en omorganisation med förändrade arbets- och beslutsordningar. Därför beslutades om platsbesök vid den aktuella utbildningen.

Vid platsbesöket har en rad nya omständigheter framkommit rörande utbildningens lärarresurser och akademiska miljö, såväl som om utbildningen som helhet. Överlag har platsbesöket gett en mer positiv bild av utbildningen.

Vid platsbesöket har framkommit att den faktiska lärarkapaciteten och -kompetensen är klart bättre än den man redovisat i självvärderingen för hösten 2007, och i det kompletterande underlag som man skickat in i september 2009. Två lektorer som är verksamma i utbildningen (varav en är ämnesföreträdare) har befordrats till docenter. Därtill deltar två professorer, ytterligare två lektorer, samt en rad adjunkter med yrkeslivskompetens i undervisningen. Lärarkapacitet och -kompetens är därmed tillfredsställande för en utbildning på avancerad nivå.

Vid platsbesöket har bedömargruppen fått en utförligare bild av den akademiska miljön. Även här har bedömargruppen fått en positiv uppfattning i mötet med lärar- och studentgrupperna, samt med ämnesföreträdare. Pedagogiskt arbete ges i

form av mastersprogrammet pedagogisk yrkesverksamhet – aktion, analys och utveckling. Rekryteringsbasen utgörs främst av personer yrkesverksamma i utbildningssektorn. Det ges på halvfart, och bygger på nätbaserad distansundervisning kombinerad med seminarier, föreläsningar, konferenser och liknande. Samtidigt kan programmet sägas ingå i en större utbildningsvetenskaplig akademisk miljö, avseende seminarieverksamhet, forskningsprojekt och liknande, där det är tätt sammanvävt med pedagogik på avancerad nivå, samt forskarutbildningen i pedagogiskt arbete. Lärarna är aktiva forskare. Bedömargruppens intryck är att det är fråga om en mycket ambitiös och (enligt studentgruppen) krävande utbildning, och att man lyckats med att skapa en livaktig akademisk miljö kring utbildningen trots att den i centrala delar ges på distans via nätet.

Bedömargruppen vill dock avslutningsvis rikta en kritisk uppmaning till ledningsnivån med det övergripande ansvaret för utbildningen. Här finns ett stort behov av att tydliggöra programmets plats i organisationen, vilket var tydligt redan i självvärderingen 2007 och det kompletterande underlaget från september 2009. Det finns ett stort behov av att klargöra utbildningens förhållande till pedagogik på avancerad nivå, till lärarutbildningen och till rektorsprogrammet. Programmets uppläggning och progression skulle vidare vinna på att man utformade en utbildningsplan med en tydligare struktur som visar på möjliga ingångar, studievägar och på de förvärvade kompetenser och kunskaper som utvecklas i programmet, samt att studietakt och undervisningsformer framgår av utbildnings- och kursplaner.

Sammantaget är bedömargruppens bedömning att utbildningen i pedagogiskt arbete på avancerad nivå vid Karlstads universitet har den lärarkapacitet och kompetens som krävs för avancerad nivå, samt att utbildningens akademiska miljö är god, och att utbildningen därmed uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning.

Bildpedagogik, GN, AN, Konstfack

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningarna inom pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av utbildningen i bildpedagogik på grundnivå och avancerad nivå är:

- Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande.

Bedömning

Lärarstaben består av fem visstidsanställda lärare, varav två är disputerade lektorer och en professor. Därtill finns en tillsvidareanställd icke disputerad lektor.

Konstfack tillämpar en anställningspolicy där man kan anställa lärare i fem år med möjlighet till ytterligare fem års förlängning. En intern utredning om denna policy pågår vid högskolan. För ämnet bildpedagogik uppger högskolan att det skulle finnas goda möjligheter att i framtiden använda formen tillsvidareanställning oftare än vad som görs i dag.

Bedömargruppen anser inte att de lokala anställningsförhållandena i detta fall påverkar kvaliteten på utbildningen i någon större utsträckning. De lärare som är visstidsanställda befinner sig *de facto* vid högskolan under en längre period (fem plus fem år) och tar ett aktivt ansvar för att utveckla utbildningen och ämnet. Bedömargruppen välkomnar ändå att högskolan utreder frågan, så att man i framtiden kan fortsätta rekrytera lärare på konstnärlig grund liksom vetenskapligt skolade lärare.

Bedömargruppen anser att utbildningen håller god kvalitet.

Folkhögskolläraryrket, GN, Linköpings universitet

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av folkhögskolläraryrket, grundnivå, Linköpings universitet är:

- Underlaget indikerar att en alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare.

Bedömning

Den statistik över lärare och deras arbetstid under våren 2009 som skickats in till Högskoleverket visar att andelen undervisning som utfördes av disputerade lärare var så låg som drygt 20 procent. Under 2008 var den något högre. Det är en anmärkningsvärt låg siffra, lägre än för flera av de lärarutbildningar vars examenstillstånd ifrågasattes i samband med Högskoleverkets utvärdering 2007.

Vid platsbesöket framgår också att det finns en förståelse för de synpunkter som framförts i Högskoleverkets rapport. Ett utvecklingsarbete påbörjades för två och ett halvt år sedan men processen har varit utdragen och hittills har det framför allt varit examinationsformerna som man har hunnit se över.

Av samtalen som bedömargruppen fört med representanter för utbildningen framgår att avdelningens forskare varit aktiva vid programmets utformning och att de disputerade lärarna står för många av de föreläsningar som ges under den ettåriga utbildningen. Det har funnits en tendens att adjunkter står för den övriga undervisningen samt för handledning av examensarbeten. Denna uppdelning har dock börjat luckras upp så att även disputerade lärare involveras i den undervisning som inte är rena föreläsningar.

Adjunkterna tar aktiv del av aktuell forskning. Bedömggruppen ser det som mycket positivt att flera av adjunkterna har kompetensutvecklat sig, några av dem har disputerat under de senaste åren, ytterligare en går nu på forskarutbildning.

Adjunkterna står också till stor del för den i sammanhanget så viktiga anknytningen till folkbildningen – i synnerhet folkhögskoleverksamheten. Det är lärare med lång undervisningsvana och de framstår som engagerade och kompetenta. Den relativt låga andelen forskarutbildade lärare kan delvis ses som en följd av att en äldre lärarkår, professionellt väl meriterad men med lägre grad av formell akademisk meritering, burit upp utbildningen. Genom ett pågående generationsskifte förändras nu den situationen efter hand.

Den verksamhetsförlagda utbildningen som utgör en väsentlig del av programmet verkar fungera utmärkt och lärarna är mycket aktiva när det gäller kontakten med studenterna också under den delen av utbildningen. Trots ett begränsat söktryck och att utbildningen har flera olika ingångar, bland annat kan man antas på basis antingen av fem års relevant yrkeserfarenhet eller på basis av 180 högskolepoäng, och att utbildningen ges i tre olika varianter av hel- eller halvfart, förefaller utbildningskvaliteten tillfredsställande. Flertalet studerande har både akademiska studier och relevant yrkeserfarenhet då de påbörjar utbildningen.

Distansutbildningen ger intrycket av att fungera väl. Den är inte enbart nätbaserad utan ger många tillfällen till träffar mellan både lärare och studenter och studerande emellan.

Programmet är i nuläget den enda utbildningen i landet som ger folkhögskolläraexamen. Bedömningen är att utbildningen, trots den ännu låga andelen av undervisning som utförs av disputerade lärare, är välfungerande men att forskningsanknytningen skulle behöva ge ett större avtryck i kurslitteratur och, som det förefaller, i examensarbetenas karaktär. Såväl ledning som lärare förefaller redan vara på gång med den kvalitetsförstärkningen och studenterna vittnar genomgående om en för dem värdefull utbildning.

Lärosätet har beslutat att inte anta några nya studenter hösten 2010. Man avvaktar vid tiden för platsbesöket politiska beslut om lärarutbildningens och folkhögskollärarytbildningens framtida ramar.

Forskarutbildning i naturvetenskapernas didaktik och i teknikens didaktik, Linköpings universitet

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av forskarutbildning i naturvetenskapernas didaktik och teknikens didaktik vid Linköpings universitet är:

- Inkommet underlag medger inte tillräcklig bedömning av utbildningens lärarresurser, akademiska miljö, nivå, progression och fördjupning.

Bedömning

Utbildningarnas representanter uppger vid platsbesöket att en anledning till att man inte redovisat sin verksamhet på ett sådant sätt att det möjliggjort en bedömning av den beror på att man redan blivit utvärderad år 2007, i samband med regeringsuppdraget som redovisades i Högskoleverkets rapport *Utvärdering av 16 nationella forskarskolor*. Den utvärderingen hade dock ett annat fokus och utgjorde inte en examenstillståndsprovning så som den aktuella utvärderingen, också den genomförd på uppdrag av regeringen.

Den statistik över lärare och deras arbetstid under våren 2009 som skickats in till Högskoleverket är särredovisad för forskarutbildning i naturvetenskapernas didaktik och för teknikens didaktik.

För båda forskarutbildningsämnena visar det nyinkomna statistiska underlaget att tiden för handledningen per doktorand är fullt tillfredsställande. Huvudhandledares insats motsvarar 5 procent av heltid och den biträdande handledarens insats motsvarar 2,5 procent. Totalt ingår utöver Linköpings universitet, som är värd för forskarskolan, tio lärosäten. Studieplanen är densamma som Linköpings för de doktorander som kommer från lärosäten som inte har eget examenstillstånd för forskarutbildning. Bedömargruppens intryck är att den håller en god kvalitet vetenskapligt sett. Denna bedömning bekräftades i stort sett vid platsbesöket vad gäller nivå, progression och fördjupning.

Utbildningarna tycks vara väl sammanhållna under den första delen som utgörs av obligatoriska kurser om 30 högskolepoäng. Dock kvarstår bedömningen att det är svårt att få en klar helhetsbild av utbildningarna genom de målbeskrivningar och litteraturlistor som presenterats. När det gäller utbildningarnas resterande del, som utgörs av valfria kurser om 60 högskolepoäng, är det heller inte helt klart för bedömargruppen hur man arbetar för att hålla samman utbildningarna. Forskarseminarier finns visserligen men doktorandseminarier som samlar forskarskolans doktorander är sällsynt förekommande. Den vetenskapliga kommitté som är ett mycket positivt inslag i utbildningarna ger en gång om året återkoppling på doktorandernas pågående avhandlingsarbeten. Det blir också en möjlighet för doktoranderna att träffas. Också i övrigt verkar det internationella inslaget i utbildningen väl tillgodosett med goda villkor som möjliggör deltagande i konferenser även utomlands, vilket också är tillfällen då många av doktoranderna träffas.

Bedömarna rekommenderar att utbildningsanordnarna utvecklar forskarskolans sammanhållning så att den förstärker en gemensam forskarmiljö för doktoranderna, till exempel genom regelbundna doktorandseminarier. Doktoranderna verkar också sakna kanaler för att påverka sin utbildningen – även

om det i styrelsen finns en doktorandrepresentant. Ett doktorandråd skulle kunna verka i den riktningen.

Musikpedagogik, AN, FN, Lunds universitet

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningarna inom pedagogikämnen* anges att skäl till fördjupad granskning av utbildningen i musikpedagogik på avancerad nivå och forskarnivå är:

- Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande.

Bedömning

Konstnärliga fakulteten vid Lunds universitet har tagit fram ett ambitiöst program för att meritera lärare till docentkompetens. Programmet innebär bland annat att tid frigörs för lärare att kunna meritera sig. Fakulteten uppskattar att man i och med detta program kommer att ha tre docenter 2010. Ytterligare tre personer har nyligen disputerat, vilket fakulteten anser vara positivt för framtida lärarbehov. Inga nyrekryteringar av docentkompetenta lärare planeras av fakulteten.

Lärarkompetensen är något bättre än vid tidpunkten för Högskoleverkets beslut om fördjupad granskning. I nuläget deltar fem disputerade tillsvidareanställda lärare, varav en är professor, i utbildning på avancerad nivå och forskarnivå. Dessutom finns en docentkompetent visstidsanställd lärare knuten till musikpedagogik. Alla lärare är aktiva forskare.

Det finns dock fortfarande en sårbarhet vad gäller lärarkapaciteten. Att forskarutbildningen till stora delar bärs upp av en tillsvidareanställd professor är en svaghet. Nätverket kring den nationella forskarskolan blir då en viktig motvikt till denna sårbarhet. Bland annat har doktoranderna tillgång till ytterligare sex professorer från andra lärosäten. Bedömargruppen tycker att det är positivt att forskarskolan har en vidare spridning än bara till de doktorander som är antagna inom ramen för detta samarbete.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärarkapaciteten och -kompetensen är tillfredsställande på avancerad nivå och forskarnivå.

Forskarutbildningen i ämnesdidaktik, Mittuniversitetet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är att:

- Underlaget indikerar att det finns oklarheter vad det gäller utbildningens ämnesdidaktiska profil så som den kommer till uttryck i handledarkompetens och akademisk miljö.

Bedömning

Forskarutbildningen i ämnesdidaktik vid Mittuniversitetet är relativt nystartad från höstterminen 2007 och fortfarande i ett uppbyggnadsskede. I rapporten *Granskningar av utbildningar i pedagogik* (2009:22R) framhåller bedömargruppen att "lärarsituationen är ett centralt problem" (s.157) för utbildningen. Miljöns litenhet sett till antalet forskare och handledare med relevant ämneskompetens framhölls i rapporten som problematisk; frågor väcktes om hur utbildningens ämnesdidaktiska profil och akademiska miljö kunde upprätthållas under sådana omständigheter.

Vid platsbesöket har positiva omständigheter som reviderat bilden på vissa punkter framkommit, framför allt i mötet med lärar- och doktorandgrupperna, som verkar nöjda och har en hög ambitionsnivå. Till detta kommer att lärarna är aktiva forskare och engagerade handledare.

Överlag framstår situationen dock som likartad den år 2007 – 2008, sett till organisation, ledning och resurser. Lärar- och handledarkompetensen är fortfarande ett centralt problem. Med en professor i pedagogik med inriktning mot ämnesdidaktik och en docent i ämnesdidaktik med inriktning mot naturvetenskap, kompletterade av en professor i litteraturvetenskap och en doktor i biologi, är lärolaget litet och sårbart. Speciellt gäller detta eftersom den förstnämnda professuren under hösten blivit vakant och väntar på en ny tillsättning. Sammansättningen av kompetenser i lärolaget bidrar till bilden av en utbildning med en oklar ämnesprofil.

Likaså framstår den specifikt ämnesdidaktiska akademiska miljön fortfarande som otydlig i förhållande till en omgivande akademisk miljö (pedagogik, lärarutbildning samt specifika ingående ämnesmiljöer som till exempel svenska, matematik och engelska). Detta gäller såväl administrativt organisatoriskt som mer vetenskapligt och intellektuellt. Till exempel finns inget specifikt högre seminarium i ämnesdidaktik, även om doktoranderna har möjlighet att delta i ett mer ämnesövergripande pedagogiskt seminarium. Fördelen med denna lösning är att ämnesdidaktiken placeras i en större vetenskaplig kontext, men risken är samtidigt att den ämnesdidaktiska profilen blir för vag och oklar i förhållande till pedagogiken i stort.

Den ämnesdidaktiska litteraturen är svagt representerad i kurslistorna; den är på en relativt grundläggande nivå och med en liten anknytning till aktuell internationell forskning på området.

Den allmänna studieplanen är mycket allmänt hållen; handledningsformer och studiegångar verkar i hög grad präglas av individuella lösningar. Doktoranderna får sin examen i ämnesdidaktik, och Lärarutbildningsnämnden (LUN) står formellt

som ansvarig. Men i praktiken har doktoranderna sin hemvist på de ämnesinstitutioner där de bedriver sin didaktiska forskning. Det är också i hög grad via dessa ämnesinstitutioner som doktoranderna har kontaktytor mot ett omgivande didaktiskt forskningsfält. Doktoranderna tar kurser externt vid andra lärosäten, och man söker också i viss utsträckning biträdande handledarskap externt.

Ämnesdidaktiken är ett relativt nytt och oetablerat forskningsfält med en otydlig ämnesprofil i Sverige, vilket kan förklara en del av problematiken kring den aktuella utbildningen. Ett centralt problem här är att rekrytera kompetenta lärare och forskare. Vad som dock saknas från ledningens sida är en tydlig och formaliserad strategi för att hantera detta; framtidsperspektivet tycks vid tiden för platsbesöket inskränka sig till att man inväntar lärarutbildningspropositionen och universitetsledningens reaktioner på denna. Överhuvudtaget är bedömargruppens intryck att det saknas en tydlig vetenskaplig och administrativ ledning, med en formaliserad strategi för ämnets profilering och framtid. Bedömargruppen anser att ledningen för forskarutbildningen i ämnesdidaktik vid Mittuniversitetet bör klargöra gränserna gentemot pedagogikämnet samt relevanta ingående forskningsämnen som till exempel matematik, svenska, biologi, historia, litteraturvetenskap; att den specifikt ämnesdidaktiska akademiska miljön bör stärkas, till exempel genom att inrätta ett högre seminarium i ämnesdidaktik; att progressionen in i och genom utbildningen bör tydliggöras; att en studieplan i ämnesdidaktik som preciserar gränserna mot pedagogik bör skapas, samt att en tydlig strategi för ämnets framtida utveckling bör tas fram.

Bedömarnas slutsats är att beträffande forskarutbildningen i ämnesdidaktik, är lärar- och handledarkompetensen inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö.

Internationell och jämförande pedagogik, AN, FN, Stockholms universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är följande:

- Internationell och jämförande pedagogik, avancerad nivå. Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande och att det finns brister i den akademiska miljön.
- Forskarutbildningen i internationell och jämförande pedagogik. Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredsställande och att det finns brister i utbildningens akademiska miljö och fördjupning.

Bedömning

Avdelningen för internationell och jämförande pedagogik (ICE) tillhör numera den pedagogiska institutionen. Ämnet internationell och jämförande pedagogik har stärkts genom att en professor nyligen har anställts. Till tjänsten har knutits tre doktorandtjänster som besattes september 2009. Två tidigare inskrivna doktorander beräknas slutföra sina utbildningar under våren 2010.

Masterutbildningen har ett stort söktryck, drygt 700 sökande till 25 platser.

Utbildningen har en hög genomströmning på ca 95 procent. Bedömargruppen fick ett positivt intryck av den nära kontakt och omsorg som lärarna hade i förhållande till masterstudenterna. Den nya professorn och doktorandgruppen tillsammans med den utökade miljön som nu skapats vid institutionen i och med sammanslagningen bör ge en stabilare akademisk miljö än tidigare, både avseende bredd och djup.

En övergripande utbildningsplan för forskarutbildningen saknas. Institutionen och ämnet bör tillsammans även utveckla de forskarstuderandes introduktion i vilken studiernas uppläggning, form och innehåll delges, såväl som de studiesociala och ekonomiska villkoren. Ansvaret för de olika delarna i forskarutbildningen behöver tydliggöras. Det rekommenderas att en utbildningsplan skapas och att de individuella studieplanerna knyts till målen i den.

En kompetensförsörjningsplan bör utarbetas i vilken en plan läggs upp för lärarnas kompetensutveckling. Ett viktigt mål bör vara att fler lärare ska uppnå docentkompetens. En förutsättning för detta är att lärarna ska få större utrymme för egen forskning inom tjänsten. För att möjliggöra detta och för att inte inkräkta på den lärarresurs som idag ges till mastersstudenterna krävs en resursförstärkning i form av ökad lärarkapacitet.

Miljön vid avdelningen är fortfarande skör och en strategi bör läggas upp för hur man framöver ytterligare ska förstärka arbetet med att knyta samman den avancerade nivån och forskarnivån. På sikt bör man även kunna utnyttja sina egna masterstudenter som rekryteringsbas till forskarutbildningen. En strategisk plan för ämnet har nyligen tagits fram. Fakulteten bör upprätta en handlingsplan i vilken avdelningens roll identifieras som en part i den större lärar- och forskningsmiljön som nu finns vid fakulteten.

Bedömargruppen konstaterar att lärarkapaciteten och den akademiska miljön för den avancerade nivån och forskarnivån uppnår ställda krav men att arbetet måste intensifieras för att skapa en långsiktigt hållbar situation för ämnet på både avancerad- och forskarnivå.

Pedagogik, GN, AN, Södertörns högskola

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är följande:

- Pedagogik, grundnivå och avancerad nivå. Underlaget indikerar att lärarkapacitet och kompetens inte är tillfredställande och att det finns brister i den akademiska miljön.

Bedömning

Vid institutionen finns idag fem heltidsanställda lektorer varav en är nytillsatt ämnesföreträdare och tillika professor i pedagogik. Endast två studenter har 2005-2009 tagit ut en kandidatexamen i pedagogik. Vid tillfället för den fördjupade granskningen hade man ingen student på grundnivå. I avvaktan på att högskolan genomför en intern prövning för en ettårig magisterutbildning så görs ingen ny antagning till den tidigare ettåriga breddmagistern med interkulturell inriktning, enligt brev från rektor vid Södertörns högskola, den 12 januari 2010.

Bedömargruppens uppfattning är att förutsättningarna för att ge en utbildning på grundnivå uppfylls för både lärarkompetens och akademisk miljö.

Idrottspedagogik, GN, AN, Umeå universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är:

- Grundnivå: Underlaget indikerar att alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare.
- Avancerad nivå: Underlaget indikerar att lärarkapacitet och kompetens inte är tillfredställande och att en alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare.

Bedömning

Bedömargruppen kan konstatera att lärarkapaciteten har förbättrats i förhållande till det faktaunderlag från 2007 som låg till grund för Högskoleverkets beslut om fördjupad granskning. Det har sedan dess skett en ökning av antalet disputerade lärare som undervisar på de kurser som leder till examina inom idrottspedagogik. Denna ökning har skett genom att flera medarbetare har disputerat samt att också nya docenter har tillförts utbildningen. Vid tidpunkten för utvärderingen saknades studenter på avancerad nivå.

Bedömargruppen vill dock påpeka att undervisning genomförd av disputerade lärare endast ligger strax över 30 procent av den totala mängden undervisning.

Ansvariga för utbildningen bör vara uppmärksamma på detta och en lämplig åtgärd för att ytterligare stärka den disputerade kompetensen kan exempelvis vara att snarast återbesätta den idrottsprofessur som tidigare fanns vid institutionen.

Bedömargruppen vill tillägga att den akademiska miljön inom idrottsvetenskap är väl utvecklad och det finns en aktiv seminariekultur för lärarna med regelbundna seminarier inom idrottspedagogik.

Både adjunkter och lektorer har forskning inom sin tjänst och är verksamma inom den pedagogiska institutionen. Det finns ett väl fungerande samarbete kring undervisningens genomförande och utveckling och kurslitteraturlistorna är imponerande.

Med de kompletterande underlag som inkommit och med den information som bedömargruppen erhöll vid platsbesöken konstaterar gruppen att lärarkapaciteten och lärarkompetensen är tillfredsställande och att tillräcklig del av undervisningen utförs eller kan utföras av disputerade lärare på både grund- och avancerad nivå.

Pedagogisk yrkesverksamhet, AN, Umeå universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är att:

- Avancerad nivå: Underlaget indikerar att lärarkapacitet och kompetens inte är tillfredsställande. Inkommet underlag medger inte tillräcklig bedömning av utbildningens akademiska miljö.

Bedömning

Bedömargruppen kan konstatera att lärarkapaciteten har förbättrats i förhållande till det faktaunderlag som låg till grund för Högskoleverkets beslut om fördjupad granskning. Det har sedan dess skett en ökning av antalet disputerade lärare som undervisar på programmet, därav ett flertal med docentkompetens. Under läsåret 2008/09 utfördes nästan 100 procent av undervisningen på avancerad nivå av disputerade lärare. Vad avser den akademiska miljön anser bedömargruppen att den är tillräcklig. Lärarna är aktiva forskare och det finns en fungerande seminariekultur.

För att ytterligare stärka den akademiska miljön kan företrädarna tydligare formulera ramarna och kunskapsinnehållet för de kurser som leder till en examen inom pedagogisk yrkesverksamhet. En sådan åtgärd skulle motivera varför kurserna behöver ha en egen examensbenämning och inte kan inordnas under andra examensbenämningar där flera av lärarna också är verksamma, såsom exempelvis pedagogiskt arbete. Utbildningen framträder medvetet som en administrativ konstruktion i form av en löst organiserad grupp av fristående kurser, inte som ett

eget program. Detta medför att den är svår att identifiera för potentiella studerande, trots att utbildningen för många kunde vara en intressant studieväg.

En ytterligare åtgärd vore därför att ha en tydligare företrädare, en person eller en grupp, med uppgift att bevaka kvaliteten och hålla samman de kurser som ingår i denna utbildning. En sådan företrädare skulle kunna förbättra samordningen och skapa tydligare ramar för de kurser som leder till examen inom pedagogisk yrkesverksamhet. En sådan företrädare skulle också på ett bättre sätt kunna lansera utbildningen och öka studentrekryteringen. Detta skulle också ytterligare kunna stärka den akademiska miljön.

Med de kompletterande underlag som inkommit och med den information som bedömargruppen erhöll vid platsbesöket konstaterar gruppen att lärarkapacitet och lärarkompetens är tillfredsställande och att den akademiska miljön uppfyller ställda krav.

Forskarutbildning i historia med didaktisk inriktning, Umeå universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är följande:

- Forskarutbildningen i historia med didaktisk inriktning. Underlaget indikerar att det finns brister i utbildningens akademiska miljö. Utbildningens ämnesdidaktiska profil framstår som oklar.

Bedömning

I det kompletterande material som bedömargruppen tagit del av beskrivs på ett utförligt sätt ämnets roll och framtida utveckling. Ämnet har stärkt sin miljö genom integreringen med utbildningshistoria och bildar nu en enhet under Umeå School of Education. Vid enheten arbetar idag ca tio forskare och tio doktorander. Ämnet är även prioriterat vid universitetet som ett av lärosätets utvecklingsområden och får därmed extra ekonomiska medel från fakulteten. Man har även varit framgångsrik i att erhålla externa medel bland annat från Vetenskapsrådet. En internationell nivå upprätthålls bland annat med de goda kontakter man har med ledande forskare i världen och i femårsplanen ingår löpande besök av gästprofessorer.

Historiedidaktik är idag i en expansiv fas och bör i ett framåtriktat perspektiv söka sig en skarpare profil som klart visar dess plats i relation till utbildningshistoria. Ämnet bör även förtydliga hur det ingår i det utbildningsvetenskapliga forskningsfältet. Intressanta områden, som skulle kunna stärka profilen, finns redan i form av VR/UVK-finansierade forskningsprojekt, till

exempel studiet av mångkulturella miljöer och digitala källor. Den ämnesmässiga avgränsningen gentemot pedagogiskt arbete behöver även förstärkas.

Med de kompletterande underlag som inkommit och med den information som bedömaregruppen erhöll vid platsbesöket är gruppens uppfattning att den akademiska miljön såväl som den ämnesdidaktiska profilen uppfyller ställda krav.

Forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar, Umeå universitet

Skäl till fördjupad granskning

De skäl som anges i *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* (reg. nr 643-2894-07) av den 1 september 2009 är följande:

- Forskarutbildningen i biologididaktik. Underlaget indikerar att lärarkapacitet och -kompetens inte är tillfredställande och att det finns brister i den akademiska miljön. Inkommet underlag medger inte tillräcklig bedömning av utbildningens fördjupning. Utbildningens ämnesdidaktiska profil framstår som oklar.
- Forskarutbildningen i fysikdidaktik. Underlaget indikerar att lärarnas samlade arbetstid inom forskarutbildningen är för liten i förhållande till antalet doktorander och att det finns brister i den akademiska miljön. Inkommet underlag medger inte någon bedömning av progression och fördjupning i utbildningen. Utbildningens ämnesdidaktiska profil framstår som oklar.
- Forskarutbildningen i kemididaktik. Underlaget indikerar att lärarkapacitet och kompetens inte är tillfredställande och att det finns brister i den akademiska miljön. Inkommet underlag medger inte bedömning av utbildningens progression. Utbildningens ämnesdidaktiska profil framstår som oklar.
- Forskarutbildningen i matematikdidaktik. Underlaget indikerar att lärarkapacitet och kompetens inte är tillfredställande och att det finns oklarheter vad gäller utbildningens progression och fördjupning.

Bedömning

Den teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden har den 28 maj 2009 tagit ett beslut om en gemensam allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot något av ämnena biologi, fysik, kemi, matematik, datavetenskap och naturvetenskap. (Vid platsbesöket framkom att ett utvecklingsarbete och diskussioner pågår kontinuerligt både avseende organisering av en enhetlig ämnesdidaktisk forskarutbildning och en innehållsmässig profilering av inriktningarna.)

Platsbesöket visade dock att det nya forskarutbildningsämnet syns vara svagt förankrat i ämnes- och lärarkollegiet och att oklarheter finns angående antal forskarutbildningsämnen och kursinnehåll i forskarutbildningsämnet. Det finns även en otydlighet i hur forskarutbildningsämnet pedagogiskt arbete särskiljer sig

från ämnesdidaktik. Universitetets syn på ämnesdidaktiken i relation till utbildningsvetenskaplig forskning bör klarläggas. De förkunskapskrav som idag finns till ämnesdidaktiken missgynnar ett utbildningsvetenskapligt perspektiv på utbildningen. Detta bör ses över.

En tydlig och framåtriktad plan för forskarutbildningen i ämnesdidaktik saknas liksom en bemannings- och rekryteringsplan för ämnesföreträdare och doktorander. De fyra inriktningarna biologi, fysik, kemi och matematik som var föremål för granskningen har idag en professor i matematikdidaktik. De övriga ämnena saknar en professor tillika ämnesföreträdare. Med omorganisationen till ett forskarutbildningsämne saknas en ämnesföreträdare till ämnesdidaktik. Det didaktiska teoribygandet tycks fortfarande knytas till de tidigare enskilda forskarutbildningsämnena i stället för ämnesdidaktik generellt. En samling kring den internationella motsvarigheten ”science education” tycks saknas.

Fakulteten rekommenderas att ta fram en strategisk plan för hur teoribygandet kring ämnesdidaktik ska utvecklas. I denna bör även framgå hur de ingående inriktningarna samlas kring en kärna i form av ett gemensamt och ett eget kursutbud för ämnesdidaktik.

Bedömarnas slutsats är att beträffande forskarutbildningen i ämnesdidaktik med inriktningar, är handledarkompetensen inte tillfredsställande. Det finns brister i utbildningens akademiska miljö.

Forskarutbildningen i didaktik, Uppsala universitet

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av utbildning på forskarnivå i didaktik, vid Uppsala universitet är:

- Underlaget indikerar att lärarnas samlade arbetstid inom forskarutbildningen är för liten i förhållande till antalet doktorander.

Bedömning

Vid platsbesöket framgår att det finns en förståelse för Högskoleverkets beslut om fördjupad granskning av utbildningen av de skäl som anges i beslutet. Det står emellertid klart vid platsbesöket att den situation som rådde hösten 2007 har förbättrats avsevärt.

Att situationen var problematisk vid granskningstillfället hösten 2007 berodde på flera faktorer. En av lärarna fick en professur vid en annan högskola och tre av lärarna gick i pension vid den tidpunkten.

Bedömargruppens intryck är att handledningen nu fungerar tillfredsställande och att man på olika sätt ser till att doktoranderna får den handledning som de har

rätt till och behöver. Professorn som bytt lärosäte har fortsatt att handleda och även de pensionerade lärarna fortsätter att fungera som handledare. Dock ersätts handledningen endast med 50 klocktimmar per år som huvudhandledare och biträdande handledare delar på. Det är ett relativt lågt timantal vilket kan föra med sig en hård arbetsbelastning på lärarna.

Att den samlade arbetstiden för lärarresursen för vårterminen 2009 fortfarande är relativt låg beror dels på den låga ersättningen för handledningen, dels på att endast en kurs på forskarnivå gavs den terminen av didaktiklärarna på forskarnivå. Däremot fanns det andra kurser för doktoranderna att gå som gavs av andra enheter som utbildningen samarbetar med vid lärosätet. Forskarskolan Hållbar utveckling erbjuder också kurser och seminarier för didaktikens forskarstuderande.

Sammanlagt redovisas 14 doktorander för våren 2009 (en av dessa hade en aktivitet på 0 procent) eller 9,56 heltidsekvivalenter. De disputerade lärarna utgör 0,37 heltidsekvivalenter (visstidsanställda lärare inkluderade). En av institutionens två professorer handleder/undervisar i mycket liten omfattning på grund av uppdrag som dekan. Vid tiden för platsbesöket fanns 11 doktorander. Tre av de tidigare doktoranderna har disputerat, en har hoppat av och två beräknas disputeras under 2010.

Sammantaget är bedömarens uppfattning att det vid Uppsala universitet ges en utbildning i didaktik på forskarnivå som håller en god vetenskaplig nivå med tillfredställande handledarresurser. Den seminariekultur som finns och som är mycket aktiv är ett viktigt komplement till handledningen. Doktorander och lärare deltar också aktivt i konferenser och tvådagars internat har ordnats av institutionen, hittills ett internat på våren och ett på hösten. Då har det getts mycket bra möjligheter att diskutera doktorandernas pågående avhandlingsprojekt. Doktoranderna har också goda kanaler för att påverka sin utbildning.

Specialpedagogik, AN, Uppsala universitet

Skäl till fördjupad granskning

I Högskoleverkets *Beslut om fördjupade granskningar av utbildningar i pedagogik* anges att skäl till fördjupad granskning av specialpedagogik, avancerad nivå, vid Uppsala universitet, är:

- Underlaget indikerar att lärarkapacitet och lärarkompetens inte är tillfredsställande och att en alltför stor del av undervisningen utförs av icke disputerade lärare.

Bedömning

Vid platsbesöket framgick att utbildningens ledning och lärarna var medvetna om den problematiska lärarsituationen och att man arbetar aktivt för att åtgärda den. Ett lektorat i specialpedagogik utannonserades under 2008 men den som erbjöds

tjänsten avböjde i ett sent skede. Samma år annonserades ett nytt lektorat ut. Detta är nu tillsatt med en docentkompetent sökande som dessutom ansökt om befordran till professor. Ytterligare ett lektorat är utlyst, denna gång i didaktik med särskild inriktning mot specialpedagogik. Lektoratet är nu under tillsättning.

Under våren 2009 fanns däremot endast en disputerad lärare med docentkompetens. Andelen disputerade lärare utgjorde endast 29 procent av den samlade lärarkapaciteten. I viss mån kompenseras detta med att det bland de icke disputerade lärarna finns två doktorander, varav en disputerar under våren 2010, och en licentiand. Övriga lärare har gått kurser på forskarnivå. Bedömagruppen ser positivt på att adjunkterna på detta sätt visar ett aktivt intresse för aktuell forskning och för att vidareutveckla sin akademiska kompetens. Under hösten 2009 anställdes dessutom en lektor i psykologi på 20 procent och en lektor i pedagogik på 35 procent.

Fortfarande framstår det dock som problematiskt ur kvalitetssynpunkt att alla handledare av examensarbeten på denna nivå inte är disputerade. Att examinatorerna är disputerade är bra, men bedömagruppen vill ändå understryka vikten av att även handledarna, i synnerhet huvudhandledaren, är disputerade för att säkra att examensarbetet håller en god vetenskaplig nivå. De åtgärder som nu vidtas och är på gång är enligt bedömagruppen positiva för området och utbildningen.

Bedömagruppens uppfattning är att det vid Uppsala universitet ges en god och välfungerade utbildning i specialpedagogik, och att lärarkompetensen kommer att lösas inom en snar framtid med de åtgärder som vidtagits.